

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026
Anul de studiu I / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” din ALBA IULIA
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	de ARTĂ RELIGIOASĂ
1.4. Domeniul de studii	ARTE VIZUALE
1.5. Ciclul de studii	2025-2027
1.6. Programul de studii/calificarea*	ARTA MOZAICULUI BIZANTIN / Artist plastic (COR 265102); Pictor (COR 265106); Profesor în învățământul liceal, postliceal (COR 233001)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	ICONOGRAFIA ARTEI CONTEMPORANE			2.2. Cod disciplină	AMB 101		
2.3. Titularul activității de curs	Simona-Teodora ROȘCA-NEACȘU						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Simona-Teodora ROȘCA-NEACȘU						
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					4
Examinări					10
Alte activități					4
Total					108

3.7 Total ore studiu individual	108
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite**	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<i>Nu este cazul</i>
4.2. de competențe	<i>Nu este cazul</i>

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>sală dotată cu tablă interactivă/videoproiector/tabla/flipchart</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>sală de atelier, dotată cu tablă interactivă/videoproiector/tabla/flipchart</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1: aplica strategii didactice interculturale CP2: selectează materiile prime pentru crearea de obiecte de artă
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	La finalul cursului studenții vor cunoaște evoluția tematică a programelor iconografice în spațiul ortodoxiei post-bizantine și românești contemporane, precum și evoluția tendințelor artistice în domeniul iconografiei contemporane.
7.2 Obiectivele specifice	Cunoștințele dobândite vor permite înțelegerea altor cursuri din domeniile incluse în studiul artei sacre. Tematica permite cunoașterea elementelor iconologice fundamentale, înțelegerea lor în spațiul liturgic contemporan; înțelegerea cadrului care a generat o teologie în imagini, precum și modul în care este valorificat în mod creativ acest cadru original; identificarea unor monumente reprezentative, tendințe și personalități reprezentative pentru domeniul de studiu al iconografiei artei contemporane.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Spațiul eclezial contemporan. <ul style="list-style-type: none"> Exemplificări ale unor lăcașe de cult de la sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI. Tradiție și înnoire în programul iconografic. Tehnici de artă murală contemporană: fresca, al secco, mozaicul, alte tehnici. 	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia altarului în spațiul liturgic contemporan. <ul style="list-style-type: none"> Teme reprezentative. Exemplificări. Altarul de vară 	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia naosului în spațiul liturgic contemporan. <ul style="list-style-type: none"> Teme reprezentative. Exemplificări. 	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia pronaosului și a pridvorului în spațiul liturgic contemporan. <ul style="list-style-type: none"> Teme reprezentative. Exemplificări. 	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
<ul style="list-style-type: none"> Lucrări de artă în spațiul public. Reprezentări tradiționale. Troițe. Monumente. Exemplificări. 	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconostasul. Erminie. Tradiție și modernitate. <ul style="list-style-type: none"> Exemplificări. Tipuri de iconostase. Elemente tehnice și iconografice. 	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia artei contemporane. Spații alternative. <ul style="list-style-type: none"> Raportul dintre arhitectură și iconografie. Artă decorativă și iconografie. 	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Bibliografie:		
<ol style="list-style-type: none"> BAȘTOVOI, Savatie, <i>Idol sau icoană? Elemente de teoria icoanei</i>, Editura Marineasa, Timișoara, 2000. BĂLUȚ, Cătălin, <i>Pictura murală contemporană în edificiul de cult ortodox din România</i>, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2021. COSTAS, Maxim, <i>Arta de a vedea. Paradox și percepție în iconografia ortodoxă</i>, Editura Doxologia, Iași, 2017. DANIELOU, Jean, <i>Simbolurile creștine primare</i>, Editura Amarcord, Timișoara, 1998. DIONISIE, din Furna, <i>Erminia picturii bizantine</i>, Editura Sophia, București, 2000. DUMITRESCU, Sorin, <i>Noi și icoana</i>, Editura Anastasia, București, 2010. EFREMOV, Alexandru, <i>Icoane românești</i>, Editura Meridiane, București, 2003. EVDOKIMOV, Paul, <i>Arta icoanei. O teologie a frumuseții</i>, Editura Meridiane, 1993. FLORENSKY, Pavel, <i>Iconostasul</i>, Editura Anastasia, București, 2009. 		

<p>10. OZOLIN, Nikolai, <i>Chipul lui Dumnezeu, chipul omului</i>, Editura Anastasia, București, 1998.</p> <p>11. TRISTAN, Frederik, <i>Primele imagini creștine: de la simbol la icoană. Sec. II-VI</i>, Editura Meridiane, 2002.</p> <p>12. USPENSKY, Leonid; LOSSKY, Vladimir, <i>Călăuziri în lumea icoanei.</i>, Editura Sophia, București, 2011.</p> <p>13. USPENSKY, Leonid, <i>Teologia icoanei</i>, Editura Patmos și Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012.</p> <p>14. SCHOEBORN, Christoph, <i>Icoana lui Hristos</i>, Editura Anastasia, București, 1996.</p> <p>15. ***<i>Iconari la Otopeni (catalog de expoziție)</i>, Ediția I, 2013 și urm.</p>		
8.2. Seminar-laborator		
Spațiul eclezial contemporan. Exemplificări ale unor lăcașe de cult de la sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI. Tradiție și înnoire în programul iconografic. Bibliografie	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	2 ore fizice
Iconografia altarului. Studii de caz. Elemente iconografice.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	2 ore fizice
Iconografia naosului. Studii de caz. Elemente iconografice.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	2 ore fizice
Iconografia pronaosului și a pridvorului. Studii de caz. Elemente iconografice.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	2 ore fizice
Altare de vară. Troițe. Studii de caz. Elemente iconografice.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	2 ore fizice
Lucrări de for public. Studii de caz.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	2 ore fizice
Iconografia artei contemporane. Iconostasul. Erminie. Tehnici. Context.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	2 ore fizice
BIBLIOGRAFIE:		
<p>1. BAȘTOVOI, Savatie, <i>Idol sau icoană? Elemente de teoria icoanei</i>, Editura Marineasa, Timișoara, 2000.</p> <p>2. BĂLUȚ, Cătălin, <i>Pictura murală contemporană în edificiul de cult ortodox din România</i>, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2021.</p> <p>3. COSTAS, Maxim, <i>Arta de a vedea. Paradox și percepție în iconografia ortodoxă</i>, Editura Doxologia, Iași, 2017.</p> <p>4. DANIELOU, Jean, <i>Simbolurile creștine primare</i>, Editura Amarcord, Timișoara, 1998.</p> <p>5. DIONISIE, din Furna, <i>Erminia picturii bizantine</i>, Editura Sophia, București, 2000.</p> <p>6. DUMITRESCU, Sorin, <i>Noi și icoana</i>, Editura Anastasia, București, 2010.</p> <p>7. EFREMOV, Alexandru, <i>Icoane românești</i>, Editura Meridiane, București, 2003.</p> <p>8. EVDOKIMOV, Paul, <i>Arta icoanei. O teologie a frumuseții</i>, Editura Meridiane, 1993.</p> <p>9. FLORENSKY, Pavel, <i>Iconostasul</i>, Editura Anastasia, București, 2009.</p> <p>10. OZOLIN, Nikolai, <i>Chipul lui Dumnezeu, chipul omului</i>, Editura Anastasia, București, 1998.</p> <p>11. TRISTAN, Frederik, <i>Primele imagini creștine: de la simbol la icoană. Sec. II-VI</i>, Editura Meridiane, 2002.</p> <p>12. USPENSKY, Leonid; LOSSKY, Vladimir, <i>Călăuziri în lumea icoanei.</i>, Editura Sophia, București, 2011.</p> <p>13. USPENSKY, Leonid, <i>Teologia icoanei</i>, Editura Patmos și Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012.</p> <p>14. SCHOEBORN, Christoph, <i>Icoana lui Hristos</i>, Editura Anastasia, București, 1996.</p> <p>15. ***<i>Iconari la Otopeni (catalog de expoziție)</i>, Ediția I, 2013 și urm.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptările reprezentanților comunității, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student	50 %
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	Referate și prezentare lucrări practice	50 %
10.6 Standard minim de performanță: Pentru obținerea notei 5 studentul trebuie să cunoască elementele de bază ale iconografiei bizantine			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
16.09.2024	Lector Univ.Dr. Simona-Teodora ROȘCA-NEACȘU	Lector Univ.Dr. Simona-Teodora ROȘCA-NEACȘU
Data avizării în Departament	Semnătura titular de curs	Semnătura titular de seminar
25.09.2025		
Director de Departament		
Pr. Conf. Univ. Dr. Dragoș Ioan ȘUȘMAN		